

Correctievoorschrift VWO

2009

tijdvak 2

management & organisatie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 62 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 2

massacommunicatie. Uit de motivering moet blijken dat er geen directe persoonlijke benadering is.

2 maximumscore 1

promotiebeleid. Er is sprake van communicatie naar de potentiële afnemers.

Opgave 2

3 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- het voorkomen dat de rekeninghouders hun spaarrekening tussentijds opzeggen.
- het aantrekken van nieuwe spaarders.

4 maximumscore 4

- $E_{01-01-2012} = 100.000 \times 1,031^4 =$ 112.988,61 1
- bonus: 20% van $(112.988,61 - 100.000) =$ 2.597,72 1
115.586,33
- $E_{01-01-2020} = 115.586,33 \times 1,031^8 =$ 147.562,43 1
bonus: 20% van $(147.562,43 - 100.000) =$ 9.512,49
- bedrag op de spaarrekening € 157.074,92 1

5 maximumscore 3

- aankoopprijs vakantiewoning: $0,96 \times 193.000 =$ 185.280
bijkomende kosten: $0,10 \times 185.280 =$ 18.528
totale aankoopprijs 203.808 1
- eenmalige bijdrage in het eigen vermogen 4.192
totaal benodigd vermogen 208.000 1
- eigen geld 100.000
grootte van de lening € 108.000 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 2

opbrengst bij gegarandeerd rendement: $0,06 \times 208.000 = 12.480$
 te betalen interest lening: $0,055 \times 108.000 =$ 5.940
 te storten bedrag op de spaarrekening € 6.540

7 maximumscore 2

huuropbrengst laagseizoen: $18 \times 0,80 \times 0,50 \times 335 = 2.412$
 huuropbrengst middenseizoen: $26 \times 0,90 \times 0,75 \times 520 = 9.126$
 huuropbrengst hoogseizoen: $8 \times 810 =$ 6.480
 € 18.018

8 maximumscore 2

huuropbrengst 18.018
 kosten:
 – parkbijdrage 2.400
 – kosten energie, belastingen en verzekering 1.500
 – onderhoud 1.200
 – interest lening: $0,055 \times 108.000 =$ 5.940
11.040
 te storten bedrag op de spaarrekening € 6.978

9 maximumscore 1

Optie 2b, want het te storten bedrag is hoger dan bij optie 2a.

10 maximumscore 4

opbrengst jaarlijkse stortingen:

- $6.978 \times 1,025 \times \frac{(1,025^{11} - 1)}{0,025} + 6.978 =$ 96.265,37 2
- waarde vakantiehuis: $185.280 \times 1,01^{12} =$ 208.778,14
- aflossing lening 305.043,51 1
- verwachte waarde van de belegging op 1 januari 2020 € 108.000,-
- € 197.043,51 1

11 maximumscore 1

De heer Wichers kiest voor belegging op basis van verhuuropbrengst/
 optie 2b, want optie 2b levert een hoger bedrag op (€ 197.043,51) dan
 optie 1 (€ 157.074,92) op de achttiende verjaardag van Aaltje (en er was
 al gekozen voor optie 2b boven optie 2a bij vraag 9).

Opgave 3

12 maximumscore 2

$$\text{machine-uurtarief: } \frac{249.550}{(46 \times 5 \times 7)} = \frac{249.550}{1.610} = \text{€ } 155,-$$

13 maximumscore 2

Grondstof	$0,93 \times \text{€ } 6,00 =$	€ 5,58
Loon	$\frac{25}{60} \times \text{€ } 42,- =$	€ 17,50
Constance kosten	$\frac{15}{60} \times \text{€ } 155,- =$	€ 38,75
Standaard-kostprijs		€ 61,83

14 maximumscore 2

standaardhoeveelheid machine-uren:

$$\text{aluminium: } \frac{6.060}{6} = 1.010 \text{ uur}$$

$$\text{titanium : } \frac{2.480}{4} = \underline{620 \text{ uur}} + \\ 1.630 \text{ uur}$$

efficiencyresultaat: $(1.630 - 1.650) \times \text{€ } 155,- = \text{€ } 3.100,-$ nadelig

15 maximumscore 2

bezettingresultaat: $(1.650 - 1.610) \times \text{€ } 155,- = \text{€ } 6.200,-$ voordelig

Opgave 4

16 maximumscore 1

Bij een doorlopend krediet kunnen de afgeloste bedragen weer worden geleend, bij een persoonlijke lening kunnen de afgeloste bedragen niet meer worden geleend.

17 maximumscore 2

Op basis van annuïteiten, omdat er bij elke krediet som elke maandtermijn een vast bedrag bevat voor aflossing en rente.

18 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:
de (constante) kosten van het afsluiten van het contract kunnen dan over een groter bedrag worden verdeeld.

Opgave 5

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- minimale groei Alkmaar: $1,08^4 \times 865 = 1.176 - 865 = 311$ leden.
potentiële ledengroei: $155 + 202 + 52 + 34 + 84 + 48 = 575$ leden.
- minimale groei Heerhugowaard: $1,08^4 \times 312 = 424 - 312 = 112$ leden
potentiële ledengroei: $201 + 105 = 306$ leden.

Opmerking:

Indien er verkeerd is afgerond, hiervoor geen punten in mindering brengen.

20 maximumscore 1

Nee, de HockeyWinkel is een bv.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 maximumscore 3

Openingsbalans filiaal De HockeyWinkel Alkmaar bv per 1 juli 2009			
debet	bedrag	credit	bedrag
Vaste activa		Eigen Vermogen	
Winkelinventaris	€ 80.000	Aandelenvermogen	€ 25.000
Vlottende activa		Vreemd vermogen lang	€ 0
Voorraad goederen	€ 235.000	Vreemd vermogen kort	
Vooruitbetaalde bedragen	€ 16.500	Crediteuren	€ 265.000
Liquide middelen		Bankkrediet	€ 42.000
Kas	€ <u>500</u>		
	€ 332.000		€ 332.000

toelichting:

- crediteuren: 235.000 + 30.000 (dat deel van de winkelinventaris dat op 1 juli 2009 nog niet is betaald)

22 maximumscore 2

inkoopwaarde sportkleding 3e en 4e kwartaal:

$$0,55 \times \frac{10}{12} \times 72.000 = € 33.000,-$$

23 maximumscore 2

Uit de motivering moet blijken dat er sprake is van een voorraadmutatie.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 6

Verwacht resultaat over het 3e en 4e kwartaal 2009 van het filiaal Alkmaar bv van de De HockeyWinkel bv		
Omzet		
- sportschoenen	€ 180.000	
- hockeysticks	€ 120.000	
- sportkleding $\frac{10}{12} \times 72.000$	€ 60.000	
- keepersets	<u>€ 60.000</u>	
Totale omzet 3e en 4e kwartaal		€ 420.000
Kosten		
- inkoopwaarde sportschoenen	€ 90.000	
- inkoopwaarde hockeysticks	€ 48.000	
- inkoopwaarde sportkleding	€ 33.000	
- inkoopwaarde keepersets	<u>€ 42.000</u>	
Totale inkoopwaarde omzet 3e en 4e kwartaal		<u>€ 213.000</u>
Totale brutowinst		€ 207.000
Bedrijfskosten		
- huurkosten 6×5.500	€ 33.000	
- loonkosten	€ 59.800	
- verzekeringen $\frac{6}{12} \times 5.400$	€ 2.700	
- rente bankkrediet $840 + 1.040$	€ 1.880	
- afschrijving winkelinventaris 6×1.200	€ 7.200	
- toevoeging voorziening incourantheid $0,05 \times 420.000$	€ 21.000	
- sponsoring $(865 + 312) \times \frac{10}{2}$	<u>€ 5.885</u>	
Totale bedrijfskosten		<u>€ 131.465</u>
Totaal resultaat		<u>€ 75.535</u>

Deelscores:

- € 60.000,- 1
- € 33.000,- 1
- € 131.465,- 3
- € 75.535,- 1

25 maximumscore 1

Het filiaal in Alkmaar wordt geopend; het is in 2009 winstgevend.

Opgave 6

26 maximumscore 1

Er is voor Zwiebel sprake van afnemerskrediet. Zwiebel betaalt de inkopen voordat zij de sjalotten ontvangt.

27 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord (twee noemen) is:

- rentekosten;
- ruimtekosten;
- kosten van het afdekken van een risico.

28 maximumscore 1

De economische voorraad op 1 mei is $16 + 25 - 28 = 13$ ton.

Opgave 7

29 maximumscore 2

Balanswaarde 1 januari 2008	€ 125.000,-
Herwaardering	€ 8.000,- +
Investing	€ 5.000,- +
Balanswaarde 31 december 2008	<u>€ 128.000,- -</u>
Afschrijvingskosten	€ 10.000,-

30 maximumscore 2

$$\frac{2.475}{63.000 \times \frac{3}{12} + 45.000 \times \frac{9}{12}} \times 100\% = 5\%$$

Vraag	Antwoord	Scores
31	maximumscore 2	
	Bij aflossen: interest bankkrediet:	400
	kosten boete $18.000 \times 0,01 =$	<u>180</u>
		580
	Bij niet aflossen: interest $18.000 \times 0,05 \times \frac{9}{12} =$	<u>675</u>
	Besparing over 2008	€ 95,-

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 26 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

opgave 1	www.buzzer.nl
bron 2, 4, 5	Landal GreenParks
bron 3	Landal Makelaardij
bron 6	VODW 070203-cle-mhe